

## **380 Rognerud fjelltak - oversikt over innkomne merknader etter forhåndshøring**

1. Ansatte John Myrvang AS v/Rudi Färber
2. Asle Oppen – nabo/gårdbruker
3. Direktoratet for mineralforvaltning
4. Buskerud fylkeskommune – utviklingsavdelingen
5. Fylkesmannen i Buskerud
6. John Myrvang AS
7. Naboer v/Berit Kihle Johansen
8. Norges vassdrags- og energidirektorat
9. Råd for funksjonshemmede, RK
10. Statens vegvesen
11. Trafikkrådet

### **1. Ansatte John Myrvang AS v/ Rudi Färber**

*Brev datert 09.11.2012:*

Det skapes ikke flere arbeidsplasser ved etablering av nytt fjelltak i Ringerike. Driftsmåten som foreslås for Rognerud er enklere og krever mindre utstyr enn måten John Myrvang AS driver på. Vi er derfor redd for at våre arbeidsplasser forsvinner og ikke gjenskapes hos Svelvikssand. Det er ikke behov for en ny produsent i regionen da vi i dag har overproduksjon. John Myrvang AS bidrar til sport og kultur i Hønefoss i motsetning til Svelvikssand AS som ikke skatter til Ringerike kommune.

#### **Forslagsstillers kommentar:**

Se kommentarer til innspill fra Asle Oppen (2.) og John Myrvang AS (6.).

#### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

### **2. Asle Oppen – nabo/gårdbruker**

*Brev datert 09.11.2012:*

Uttrykker støtte til innspill fra naboer til tiltaket.

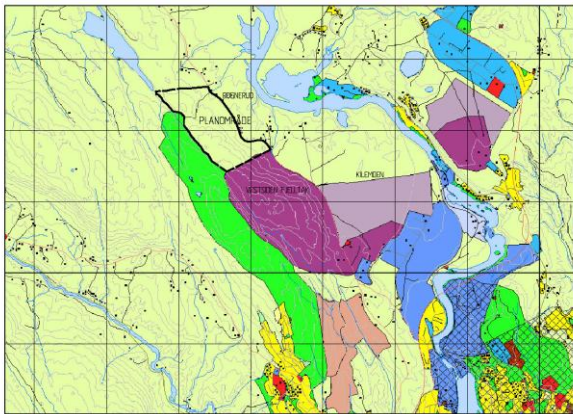
Det vil ikke skapes nye arbeidsplasser, tvert imot vil arbeidsplasser på Rognerud gård gå på bekostning av arbeidsplasser i de andre virksomhetene. Økt tungtransport på en vei i allerede dårlig forfatning blir et stort problem for beboerne da bomiljøet blir forringet. Antar at Statens vegvesen har gitt positive signal begrunnet i at krysset med E16 kan tåle økning i transport. Problemet er ikke krysset med E16, men fv. 172. Det er ikke behov for denne virksomheten og igangsetting vil gjøre ubotelig skade på naturområder.

*Epost datert 26.10.2012:*

Feil i forslaget til planprogram: Steinbrua ligger i Oppen skog. Friluftsområdet det henvises til går ikke så langt nord på Oppenåsen. Om dette ikke er riktig bes det om kart og beskrivelse som sier noe annet.

### **Forslagsstillers kommentar:**

En står fast ved at tiltaket vil bidra til ytterligere sysselsetting og ha betydning for kommunal og regional økonomi. Ulemper fra transport med tunge kjøretøyer skal styres ved bestemmelser om åpningstider og driftstid ved masseuttaket. Ordinær drift skal skje mandag til fredag. Lørdag skal det ikke skje oppboring eller sprengning, men det kan være en kortere periode med transport. Søndager og helligdager skal det ikke være drift. Fjelltaket skal være stengt i høytider og i fellesferien. Avkjørselen til det nye uttaksområde er allerede avklart med Statens vegvesen. Det skal lokaliseres til område 50-60 m sør for avkjørselen til Rognerud gård. Avklaringen ble gitt i forbindelse med tidligere søknad om prøveuttak. Den videre planprosess vil endelig avklare avkjørselens utforming og lokalisering. En forsvarlig planprosess for dette tiltaket vil vise om det har relevans i forhold til behov i markedet i dag



*Grønt område er friområde over Oppenåsen.*

og i fremtiden, der langsiktighet og forutsigbarhet rundt leveransene har stor betydning. Det er ingen hensikt i å avslå «søknaden» om plan for tiltaket på dette stadiet i planprosessen. Det ingen feilinformasjon knyttet til lokalisering av Steinbrua, som på grunnlagskart og flyfoto vises lokalisert til eiendommen Rognerud. Friluftsområdet over Oppenåsen har i henhold til kommunens planverk, et omfang og lokalisering som vist på kart i forslag til planprogram.

### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

## **3. Direktoratet for mineralforvaltning**

*Epost datert 12.11.2012:*

Det bør gjøres anslag over totalt masseuttak og levetid for det planlagte tiltaket. I framdriftsplanen må det settes av tid til forelegging av planprogrammet før endelig fastsettelse.

### **Forslagsstillers kommentar:**

Det skal gjøres et anslag over totalt masseuttak og levetid for det planlagte tiltak, basert på antatt bunnkote i steinbruddet og prognose for årlig uttak. Bunnkoten vil ligge på ca. kote 200 ved innkjøringen til uttaksområde. Høyeste uttaksnivå vil være på ca. kote 275. I fremdriftsplanen i forslaget til planprogram punkt 7.1 Framdrift, er det satt av tid til forelegging av planprogrammet før endelig fastsettelse.

**Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

**4. Buskerud fylkeskommune - utviklingsavdelingen**

*Brev datert 26.10.2012:*

Har ikke opplysninger om automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet og må derfor foreta registreringer før vi kan uttale oss til planen. Informerer om tidsbruk og kostnader ved slike undersøkelser. Ber om tilbakemelding på dette dersom befaringsbesøk ønskes på varselsstadiet.

**Forslagsstillers kommentar:**

Det er ikke kjente kulturminner innenfor planområdet. Arkeologisk registrering i forbindelse med tiltaket, skal utføres av kulturvernmyndigheten i Buskerud fylkeskommune.

Kulturminnelovens § 8 og 9 – undersøkelsesplikt med mer, må oppfylles. En eldre brukonstruksjon bygd opp av naturstein er registrert like utenfor planområdet i sørvest – denne ligger innenfor friområde «Oppenåsen».

Registrering av automatisk fredete kulturminner skal foretas på varselsstadiet for å unngå konflikter senere i planprosessen, og på bar- og frostfri mark.

**Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

**5. Fylkesmannen i Buskerud**

*Brev datert 09.11.2012:*

Det er uheldig at tiltaket er i strid med kommuneplanen. Det er allerede regulert store områder i nærheten med store ressurser som vil dekke behovet i framtiden, i følge tidligere planprosess. Steinbruddet må ikke redusere rekreasjonsverdien i eller tilgjengeligheten til verdifulle friluftsområder. Det må legges vekt på å ivareta hensynet til barn og unges interesser med tanke på friluftsliv og nærmiljø.

Ber om at vassdragsinteressene i planområdet og influensområdet blir spesielt utredet som tema og ivare tatt i planarbeidet. Ber om at det legges vekt på å ivareta eventuelt verdifullt naturmangfold i området. Ber om at det legges stor vekt på å begrense de landskapsmessige konsekvensene, blant annet ved utforming, etappevis istandsetting og innregulering av skjermsoner. Ber om at det settes krav til driftstider og massetransport. Støyforhold for tilgrensende friluftsområder må utredes og ivaretas i henhold til gjeldende retningslinjer. Støyutredninger må følge planforslaget ved offentlig ettersyn og eventuelle støytiltak må innarbeides i planen. Ber om at trafikkforhold utredes og hensyntas, med spesielt hensyn til barn og unge. Kan ikke se at planene kommer i vesentlig konflikt med landbruksinteresser. Fylkesmannens miljøvern avdeling vil fremme innsigelse til planforslaget om det ikke kan redegjøres at det er behov for denne ressursen eller hvis viktige miljøverdier ikke er tilstrekkelig utredet eller ivare tatt.

## **Forslagsstillers kommentar:**

### Miljømessige forhold

Det vises til referat fra oppstartsmøte med Ringerike kommune – 30.08.2012.

Kommunens administrasjon har ved dette gitt klarsignal til videre arbeid med plan for fjelltak ved Rognerud. Det er utarbeidet forslag til planprogram som er lagt ut til forhåndshøring. På bakgrunn av planprogram og innspill til dette, og møte i Planforum, skal det fremmes politisk oppstartsak.

Videre planprosess der utredning av konsekvensene blir ilagt stor vekt, vil avklare steinbruddets innvirkning på miljø, naturressurser og samfunn, og danne grunnlaget for endelig vedtak i plansaken.

### Overordnede føringer

Viktige miljøverdier som pekes på i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 24. juni 2011, skal i varetas og utredes på en forsvarlig måte.

### Friluftsliv og nærmiljø

Det skal settes av en bred buffersone – ca. 100 m, mellom uttaksområde og friområde som går over Oppenåsen. Grensen for dette friområde går etter vassdraget som leder mot Søndre Semmentjern nordvest i planområde. Det er viktig at buffersonen med hensyn til vassdraget, også vises med slik bredde.

Det er særlig i uttakets startfase – ved oppboring og sprengning i terrengets høyeste partier at støy kan påvirke friområdet over Oppenåsen. Senere - når uttaket er etablert med stuff, vil dette problemet være marginalisert.

Det skal til enhver tid sikres god tilgjengelighet til friluftsområdene nord og vest for fjelltaket. Således skal stien/ skiløypa som går fra Kilemoen mot Heradsbygda og som berører planområdet i sørvest og går langs vassdraget i retning Søndre Semmentjern, bli lite påvirket av tiltaket. Den skal i sin helhet ligge innenfor de arealer som er avsatt til buffersone i forslag til plan.

Det legges også her vekt på å bevare de høyeste terrengpartiene mot inngrep, med dette endres ikke synsranden merkbart – sett fra nære omgivelser, ei heller fra områder lengre unna. Det skal legges spesiell vekt på å ivareta hensynet til barn og unges interesser i vurderingen av konsekvenser for friluftsliv og nærmiljø. Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser er tatt inn i planprogrammet under overordnede føringer, punkt 4.3.

### Vassdrag

Grensen for dette friområde går etter vassdraget som leder mot Semmentjern vest i planområde. Det vil i forslag til plan bli satt av en buffersone med hensyn til vassdraget med 100 meters bredde eller mer.

### Naturmangfold

Det skal som en del av planarbeidet redegjøres for hvordan de miljørettslige prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 i naturmangfoldloven er vurdert og fulgt opp. Dette er nevnt spesielt under utredningstema Naturmiljø i forslaget til planprogram.

### Landskap

De landskapsmessige konsekvensene skal ilegges stor vekt, ved utforming, etappevis istandsetting, innregulering av skjermsoner med mer. Det skal lages 3D-visualisering av tiltaket, og gjøres vurderinger av både fjern- og nærvirkning. Den europeiske landskapskonvensjonen som trådte i kraft 1. mars 2004, er nevnt som en overordnet føring i planprogrammet.

### Forurensning

Driften av fjelltaket skal ikke føre til forurensning av vassdraget som leder mot Søndre Semmentjern. Det skal reguleres buffersone på 100 m eller mer mellom uttaksområde og vassdraget. Det skal tas nødvendige hensyn til bekkesig og annet overflatevann innenfor uttaksområdet. Etablering av fangdammer i et forsvarlig system for å unngå slam i avrenningen mot hovedresipient som er Begnavassdraget, skal hindre slik forurensning. Støvflukt er et problem som må håndteres på en forsvarlig måte. Etablering av brede buffersoner er viktige grep i forhold til boligbebyggelsen øst for planområdet. Plan for istandsetting og en god strategi for rask gjennomføring vil være et krav – slik at arealer som ikke brukes til rasjonell drift blir «vegetasjonskledd» og dermed bidrar til å redusere støvflukt. Tiltaket vil føre til vibrasjoner ved sprenging og ulemper fra transport med tunge kjøretøyer. I henhold til § 30-11 i Forskrift om begrensning av forurensning, skal det i god tid før virksomheten startes opp, sendes en melding til Fylkesmannen med nærmere opplysninger om tiltaket. Det skal gjennom reguleringsbestemmelsene fastsettes krav til driftstider og massetransport.

### Støy

Støyutredninger vil følge planforslaget ved offentlig ettersyn og eventuelle støytiltak skal innarbeides i planen.

### Transport

Transport til og fra steinbruddet og ulemper som dette fører til for særlig gående og syklende, skal utredes og bli tatt hensyn til. Det skal legges spesielt vekt på trafiksikkerhet for barn. En eventuell etablering av gang- og sykkelvei langs fylkesveien skal avklares gjennom planarbeidet.

### Landbruks- og næringsmessige forhold

Tas til etterretning.

### **Rådmannens kommentar:**

Angående at tiltaket er i strid med kommuneplanen vises det til rådmannens vurdering i saksframlegget. Utover dette er innspillet tilstrekkelig kommentert eller redegjort for i planprogrammet.

## 6. John Myrvang AS

*Brev datert 09.11.2012:*

Ber kommunen om å ikke vedta etablering av et nytt pukkverk.

Det er nok produsenter av pukk og sand i markedet. En ny aktør fører ikke til økt omsetning men flere å dele markedet med, noe som truer allerede sikre arbeidsplasser. Driften i det nye pukkverket vil kreve lite infrastruktur i forhold til det anlegget John Myrvang AS har etablert. Stiller spørsmål ved Svelviksands tillatelse til å bearbeide pukk på Kilemoen. Ved etablering av nytt pukkverk vil ikke næringa forbli bærekraftig. Opplyser om etablerte virksomheter og virksomheter under etablering i samme marked i en radius på 50 km fra Hønefoss. Opplyser om krav de har oppfylt som er av stor økonomisk betydning.

### Planprogrammet

Punkt 2.1 om driftsmetoder og videreforedling på Kilemoen: er eventuell pukkverksdrift på Kilemoen regulert i plan?

Punkt 3.3 om uttaksmengde: er det behov for et slikt uttak?

Punkt 6.2.8 om at Statens vegvesen har godkjent avkjørsel fra fv. 172: er dette korrekte opplysninger?

Punkt 6.2.9 om at pukkverkets levering av varer får betydning for ASAK Miljøstein AS: flere aktører leverer til ASAK Miljøstein AS, blant anna John Myrvang AS fra Vestsiden pukkverk.

### **Forslagsstillers kommentar:**

En står fast ved at tiltaket vil bidra til ytterligere sysselsetting og ha betydning for kommunal og regional økonomi. En regner med at en forsvarlig planprosess for dette tiltaket vil vise at det har relevans i forhold til behov i markedet i dag og i fremtiden, der langsiktighet og forutsigbarhet rundt leveransene har stor betydning. Det er ingen hensikt i å avslå «søknaden» om plan for tiltaket på dette stadiet i planprosessen. Det vises til kommentarer til innspill fra naboer v/ Berit Kihle Johansen hva angår samfunnsmessige konsekvenser.

### Til planprogrammet

Punkt 2.1

Det er ikke endelig avklart hvordan Rognerud fjelltak skal drives og organiseres slik at en kan oppnå en mest mulig optimal drift. Skal steinblokker fraktes til Kilemoen for videreforedling, må dette avklares planmessig med Ringerike kommune.

Punkt 3.3

Det understrekes at planskissen som er presentert i forslag til planprogram, og som også ble presentert på nabomøte 11.11.2012, og møte i Planforum 13.12.2012, er foreløpig og er ment å være et grunnlag for drøfting så tidlig i planfasen. Planforslaget som må sies å være en maksimalløsning, skal modereres i det videre arbeidet. Det skal vurderes som hensiktsmessig å legge fram et alternativ til plan, der et mindre areal av utmarka til Rognerud gård settes av til formålet Steinbrudd/ masseuttak.

Ved de moderasjoner som nå er gjort ved planforslaget, viser dette et uttaksareal på 420 dekar, og en uttaksmengde på ca. 13 mill. kubikk, eller ca. 37 mill. tonn pukk. Med et uttak på 150 000 tonn pr. år gir dette en driftstid på ca. 250 år. Alternativ forslag viser et uttaksareal på ca. 315 dekar, en uttaksmengde på ca. 10 mill. kubikkmeter, eller 28 mill. tonn pukk. Med uttaksmengde på 150 000 tonn pr. år betyr dette en drift over ca. 180 år.

#### Punkt 6.2.8

Avkjørselen til det nye uttaksområde er allerede avklart med Statens vegvesen. Det skal lokaliseres til område 50-60 m sør for avkjørselen til Rognerud gård. Avklaringen ble gitt i forbindelse med tidligere søknad om prøveuttak. Den videre planprosess vil endelig avklare avkjørselens utforming og lokalisering.

#### Punkt 6.2.9

Merknaden tas til etterretning.

### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert eller redegjort for i planprogrammet.

## **7. Naboer v/ Berit Kihle Johansen**

*Brev datert 08.11.2012:*

Et pukkverk vil forringe bokvaliteten i området vesentlig, og må holdes adskilt fra boliger. Det meste av Kilemoen vil i framtida være tapt for friluftsliv, og da vil de aktuelle områdene bli enda viktigere som friluftsområde for Hønefoss. Det er allerede flere store areal regulert til uttak av sand, grus og pukk i nærområdet. Oppenåsen og skogen videre er en viktig naturressurs for byens befolkning. Konsekvenser for friluftsliv, kulturmiljø- og minner, dyreliv, landskapsbilde og arbeidsmarked må utredes. Konsekvenser av støy, støv, rystelser, utslipp til vann og grunn og trafikk må utredes. Eiendommer vil ha verditap som følge av nytt pukkverk.

Naboene håper denne saken blir avslutta på nåværende stadium, og vurderer juridisk assistanse for å ivareta sine interesser. Ber om et endelig avslag på denne søknaden slik at området forblir et LNF-område.

### **Forslagsstillers kommentar:**

#### Totalplan for området/ Bomiljø

En forsvarlig planprosess for dette tiltaket vil vise om det har relevans i forhold til behov i markedet i dag og i fremtiden, der langsiktighet og forutsigbarhet rundt leveransene har stor betydning. Tiltaket vil også ha stor positiv betydning for driften av Rognerud gård. Det er ingen hensikt i å avslå «søknaden» om plan for tiltaket på dette stadiet i planprosessen.

#### Naturmiljø

Bekkedraget som går mot Søndre Semmentjern i planområdets vestside skal bevares mot inngrep av noe slag. Det vil bli satt av en sone med bredde på 100 meter eller mer fra bekk til kanten av uttaksområde. Avstanden mellom kanten av uttaket til Søndre Semmentjern vil på det nærmeste være 300 meter. I alternativ plan er denne avstanden nærmere 700 m. Det legges

også her vekt på å bevare de høyeste terrengpartiene mot inngrep, med dette endres ikke synsranden merkbart – sett fra nære omgivelser, ei heller fra områder lengre unna.

### Friluftsliv

Det legges opp til at området etter endt uttak, skal føres tilbake til landbruksformål.

Driftsplanen skal vise når og hvordan driften og terrenginngrepet skal sikres, og hvordan terrenget med pallehøyder skal føres tilbake til landbruksformål ved påføring av vekstmedium og ved tilsåing og planting for etablering av naturlig vegetasjonsbilde med stedegen vegetasjon, ved etappevis istandsetting etter hvert som uttaket, som også skal skje etappevis, skrider fram. Dette innebærer at istandsetting av et masseuttak med dimensjoner som Rognerud fjelltak vil få, vil kunne påbegynnes og være en kontinuerlig prosess et stykke ut i uttaksfasen, men lenge før de siste uttaksfasene går mot slutten.

Det skal settes av en bred buffersone – 100 m eller mer, mellom uttaksområde og friområde som går over Oppenåsen. Grensen for dette friområde går etter vassdraget som leder mot Søndre Semmentjern vest i planområde. Det er viktig at buffersonen med hensyn til vassdraget, også vises med slik bredde.

Det er særlig i uttakets startfase – ved oppboring og sprengning i terrengets høyeste partier at støy kan påvirke friområdet over Oppenåsen. Senere - når uttaket er etablert med stuff, vil dette problemet være marginalisert. Det skal til enhver tid sikres god tilgjengelighet til friluftsområdene nord og vest for fjelltaket – områdene mot Vikerfjell. Således skal stien/skiløypa som går fra Kilemoen mot Heradsbygda og som berører planområdet i sørvest og går langs vassdraget i retning Semmentjern, bli lite påvirket av tiltaket. Den skal i sin helhet ligge innenfor de arealer som er avsatt til buffersone i forslag til plan.

Stier kan for øvrig etableres i de brede buffersonene. I alternativ plan skogsbilvegen på Rognerud, og område mellom denne og Søndre Semmentjern vist som landbruksformål – Skogbruk, og vil dermed bli bevart mot inngrep. Det skal legges spesiell vekt på å ivareta hensynet til barn og unges interesser i vurderingen av konsekvenser for friluftsliv og nærmiljø.

### Kulturmiljø og kulturminner

Det er ikke kjente kulturminner innenfor planområdet. Arkeologisk registrering i forbindelse med tiltaket, skal utføres av kulturvernmyndigheten i Buskerud fylkeskommune.

Kulturminnelovens § 9 – undersøkelsesplikt med mer, må oppfylles. En eldre brukonstruksjon bygd opp av naturstein er registrert like utenfor planområdet i sørvest – denne ligger innenfor friområde «Oppenåsen».

### Dyreliv

Konsekvenser for dyrelivet innenfor planområdet og dets nære omgivelser skal utredes på forsvarlig og fagmessig riktig måte.

### Landskapsbildet

De landskapsmessige konsekvensene skal ilegges stor vekt, ved utforming, etappevis istandsetting, innregulering av skjermsoner med mer. Det skal lages 3D-visualisering av



tiltaket, og gjøres vurderinger av både fjern- og nærvirkning. Det legges også her vekt på å bevare de høyeste terrengpartiene mot inngrep, med dette endres ikke synsranden merkbart – sett fra nære omgivelser, ei heller fra områder lengre unna. Den europeiske landskapskonvensjonen som trådte i kraft 1. mars 2004, er nevnt som en overordnet føring i planprogrammet.

### Støy

Støyutredninger vil følge planforslaget ved offentlig ettersyn og eventuelle støytiltak skal innarbeides i planen. Det skal settes av tilstrekkelig buffersone slik at det blir god avstand fra uttaksområde til boligbebyggelse. Det skal være egne bestemmelser til planen om åpningstider og driftstid. Ordinær drift skal skje mandag til fredag. Lørdag skal det ikke skje oppboring eller sprengning, men det kan være en kortere periode med transport. Søndager og helligdager skal det ikke være drift. Fjelltaket skal være stengt i høytider og i fellesferien.

### Støv

Støvflukt er et problem som må håndteres på en forsvarlig måte. Etablering av brede buffersoner er viktige grep i forhold til boligbebyggelsen øst for planområdet. Plan for istandsetting og en god strategi for rask gjennomføring vil være et krav – slik at arealer som ikke brukes til rasjonell drift blir «vegetasjonskledd» og dermed bidrar til å redusere støvflukt.

### Rystelser

Tiltaket vil sannsynlig føre til noe vibrasjon ved sprengning. Det er bred sone av fjell mellom uttaksområde og boligbebyggelse. Vibrasjoner ved sprengning vil neppe ha negative konsekvenser for nærmeste bebyggelse.

### Utslipp til vann og grunn

Det skal tas nødvendige hensyn til bekkesig og annet overflatevann innenfor uttaksområdet. Etablering av fangdammer i et forsvarlig system for å unngå slam i avrenningen mot hovedresipient som er Begnavassdraget, skal hindre slik forurensning. Konsekvenser av tiltaket for bekkeløp og borevann skal utredes. Det vil bli gitt garanti fra tiltakshavers side, at vann til naboer til enhver tid skal være sikret.

### Trafikk

Ulemper fra transport med tunge kjøretøyer skal styres ved bestemmelser om åpningstider og driftstid ved masseuttaket. Ordinær drift skal skje mandag til fredag. Lørdag skal det ikke skje oppboring eller sprengning, men det kan være en kortere periode med transport. Søndager og helligdager skal det ikke være drift. Fjelltaket skal være stengt i høytider og i fellesferien.

### Gang- og sykkelvei

I det videre arbeid med planen vil behovet for gang- og sykkelveg bli avklart. Det vil også bli tatt stilling til hvilken side av Fv. 172 denne skal ligge på - det mest hensiktsmessige vil være østsiden, dvs. på boligsiden av vegen. En eventuell gjennomføring av dette tiltaket vil da bli sikret gjennom rekkefølgekrav i planens bestemmelser.

### Samfunnsmessige konsekvenser:

#### Arbeidsplasser

Svelviksand AS har 12-15 ansatte i sin virksomhet på Kilemoen. I tillegg kommer innleide vikarer, sesongarbeidere, ekstrahjelpere med mer. Stangegruppen som er eier av Svelviksand ønsker utvikling, og et naturlig utgangspunkt vil være sand- og steinvirksomheten på Kilemoen. Det er allerede gjort avtale om kjøp av arealer for fremtidig ekspansjon. Som eksempel på dette nevnes Stangegruppens nyetablerte datterselskap Stange Industri AS som bygget og driver den nye tørrmørtelfabrikken på Kilemoen. Dette er en direkte forlengelse av tørrsandvirksomheten som drives av Svelviksand AS. Selskapet har i dag 6 fast ansatte, og i tillegg sysselsettes vikarer, ekstrahjelpere, transportselskaper osv. Etter ett års drift er vel dette Norges nest største tørrmørtelfabrikk og bidraget til sysselsettingen er nok det mangedobbelte av de 6 som er ansatt.

Slik vi oppfatter det, argumenteres det nærmest mot mer monopol, og mindre konkurranse, stikk i strid med utviklingen i andre næringer ellers i samfunnet. For å kunne utvikle øvrig virksomhet på Kilemoen er vi avhengig av langsiktighet og forutsigbarhet, og ikke nødvendigvis være avhengig av sine konkurrenter for utvikling. Vi tror at konkurranse er sunt, og at alle drar nytte av dette, og at det skaper større effektivitet og bedre virksomheter.

Det heter seg at 1 arbeidsplass i bergverksindustrien genererer ca. 30 arbeidsplasser i videre produksjonskjeder. Stangegruppen ønsker å være med så langt som mulig i denne kjeden utover det å kun være en råvareleverandør.

#### Skatteinntekter

De fleste ansatte i Stangegruppens virksomhet ved Kilemoen, skatter til Ringerike kommune. Det samme gjelder ansatte hos de leverandørene som benyttes (transport, reparasjon med mer). Dessverre er det slik at kun en liten del av skatteinntektene fra virksomheter kommer kommunene hvor virksomheten er lokalisert til gode. Skatt som selskaper betaler går til staten og det samme gjelder arbeidsgiveravgiften. Heldigvis beholder kommunen det vesentligste av skatten som de ansatte betaler. Til tross for dette tror vi at planen kan innebære en sysselsetting på rundt 20-30 årsverk i kommunen. (direkte og indirekte).

#### Istandsetting

Det legges opp til at området som skal utnyttes til fjelltak, skal føres tilbake til landbruksformål. Driftsplanen skal vise når og hvordan driften og terrenginngrepet skal sikres, og hvordan terrenget med pallehøyder skal føres tilbake til landbruksformål ved påføring av vekstmedium, ved tilsåing og planting for etablering av naturlig vegetasjonsbilde med stedegen vegetasjon. Dette skal skje ved etappevis istandsetting etter hvert som etappevis uttak skrider fram. Dette innebærer at istandsetting av et masseuttak med de dimensjoner som Rognerud fjelltak vil få, vil kunne påbegynnes og være en kontinuerlig prosess et stykke ut i uttaksfasen, men lenge før de siste uttaksfasene går mot slutten.

#### Fylling av dalsøkk

Det skal lages egen reguleringsplan med konsekvensutredning der alle relevante tema for utfylling av et slikt område skal utredes og vurderes. Særlig viktig vil være analyse av geotekniske forhold, naturmangfold - spesielt i sonen ned mot Begna, støy fra transport og dozing, og av faren for forurensning/ tilslamming av vassdrag – bekkesig, og hovedvassdraget Begna.

#### Verdi

Det videre planarbeid skal avklare og bidra til at driften av fjelltaket skal kunne gjennomføres på en forsvarlig måte og innenfor forsvarlige rammer. Hensynet til naboer vil her være avgjørende. Ulemper ved drift av fjelltaket og transport til og fra skal marginaliseres av hensyn til de som bor og ferdes i fjelltakets nærområde. Ut fra dette kan en ikke se at verdien på boliger i området nødvendigvis forringes som følge av et nytt fjelltak i dette området.

#### Avslutning

En regner med at en forsvarlig og demokratisk planprosess for dette tiltaket, i samsvar med plan- og bygningsloven og annet relevant lovverk, vil vise at det har relevans i forhold til behov i markedet i dag og i fremtiden, der langsiktighet og forutsigbarhet rundt leveransene har stor betydning. Det er ingen hensikt i å avslå «søknaden» om plan for tiltaket på dette stadiet i planprosessen.

#### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert eller redegjort for i planprogrammet.

### **8. Norges vassdrags- og energidirektorat**

*Epost datert 01.11.2012:*

Dersom det planlegges tiltak som berører vassdrag må konsekvensene av dette beskrives som grunnlag for eventuell vurdering etter vannressursloven.

#### **Forslagsstillers kommentar:**

Forslag til plan med regulering av 100-meters buffersone mellom uttaksområde og vassdraget mot Søndre Semmentjern, vil medføre at driften av fjelltaket ikke kan føre til forurensning av dette vassdraget. Det skal tas nødvendige hensyn til bekkesig og annet overflatevann innenfor uttaksområdet. Etablering av fangdammer i et forsvarlig system for å unngå slam i avrenningen mot hovedresipient som er Begnavassdraget, skal hindre slik forurensning.

Innspillet tas for øvrig til etterretning.

#### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

## **9. Råd for funksjonshemmede, Ringerike kommune**

*Behandling 18.10.2012:*

Saken tas til orientering.

### **Forslagsstillers kommentar:**

Merknaden tas til etterretning.

### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

## **10. Statens vegvesen**

*Brev datert 05.11.2012:*

I den grad planarbeidet medfører nødvendige endringer av vei- og trafikkforhold på riks- eller fylkesveier må dette tas vare på i planarbeidet og påregnes forlangt gjennomført før området tas i bruk. Forutsetter ny uttalelse ved offentlig ettersyn.

### **Forslagsstillers kommentar:**

Omfanget av transport til og fra fjelltaket skal konsekvensutredes. Fv. 172 blir samleveg/ tilførselsveg for planområdet. Det skal redegjøres for trafikkbelastningen inn og ut av uttaksområdet og det tilknyttede offentlige vegnettet – Fv. 172 og krysset ved Ev 16. Avkjørselen til det nye uttaksområdet er allerede avklart med Statens vegvesen. Det skal lokaliseres til område 50-60 m sør for avkjørselen til Rognerud gård. Avklaringen ble gitt i forbindelse med tidligere søknad om prøveuttak. Den videre planprosess vil endelig avklare avkjørselens utforming og lokalisering.

### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

## **11. Trafikkrådet**

*Behandling 13.11.2012:*

Saken tas til orientering med følgende merknader:

Trafikkrådet forventer at trafikkkløsnings ikke vil bli til hinder/ulempe for alminnelig ferdsel i området.

### **Forslagsstillers kommentar:**

Det skal legges vekt på at trafikkkløsnings ikke skal bli til hinder/ ulempe for alminnelig ferdsel i området.

### **Rådmannens kommentar:**

Innspillet er tilstrekkelig kommentert.

